

International Science Group

ISG-KONF.COM

VII
INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
"INNOVATIVE AREAS OF SOLVING PROBLEMS OF
SCIENCE AND PRACTICE"

Oslo, Norway
November 08 - 11, 2022

ISBN 979-8-88831-925-3

DOI 10.46299/ISG.2022.2.7

INNOVATIVE AREAS OF SOLVING PROBLEMS OF SCIENCE AND PRACTICE

Proceedings of the VII International Scientific and Practical Conference

Oslo, Norway
November 08 – 11, 2022

МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ АНАЛІЗ СТРУКТУРИ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ПАЦІЄНТІВ УКРАЇНИ З ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ ТА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Зборовський Олександр

к. мед. н., с. н. с. відділу відновного лікування,
ДУ «Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К. Гусака НАМН
України»

Норейко Сергій

д. мед. н., професор кафедри фтизіатрії та пульмонології,
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
завідувач відділу загальної хірургії,
ДУ «Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К. Гусака НАМН
України»

Данилова Юлія

к. мед. н., с. н. с. відділу загальної хірургії,
ДУ «Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К. Гусака НАМН
України»

Кравець Анатолій

В.о вченого секретаря, н.с. відділу загальної хірургії,
ДУ «Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К. Гусака НАМН
України»

Кульбака Олена

Голова Ради молодих вчених, н.с. відділу загальної хірургії,
ДУ «Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К. Гусака НАМН
України»

Анотація. За даними ВООЗ серцево-судинні захворювання (ССЗ) є найбільш частою причиною смерті у світі. Ішемічна хвороба серця займає основну причину летальності в структурі серцево-судинних захворювань. Понад чотири з п'яти смертей від ССЗ відбувається в результаті інфаркту та інсульту [1, 2].

Війна в Україні, яку розв'язала Російська Федерація кардинально збільшила смертність населення від ССЗ. Спеціалістами Національної академії медичних наук України, в рамках виїзних консультацій в деокуповані (повернені території під контроль України) зони та медичних консультацій внутрішньо переміщених осіб (ВПО), були проведені первинні профілактичні медичні огляди пацієнтів. Попередній аналіз звернень пацієнтів та порівняння структури захворюваності

за даними профілактичних медичних оглядів з проміжними результатами науково-дослідницької роботи: «Мультидисциплінарний аналіз та оцінка якості життя пацієнтів зони операції об'єднаних сил та внутрішньо переміщених осіб, які зазнали хірургічних втручань, травм та перенесли гострі соматичні порушення здоров'я», вказує на значний ріст кількості пацієнтів, що мають захворювання серцево-судинної системи. Також значно підвищився рівень летальних випадків від ССЗ. [3, 4, 5]

З 24 лютого 2022 року відкрита збройна агресія і тероризм Росії проти України, різко погіршили рівень «якості життя» та вплинули на показники смертності населення України, що перебували під окупацією Російської Федерації. На рівень ССЗ має прямий вплив психосоматичний механізм патогенезу. Такі стресові фактори як: повітряні тривоги, ракетні та артилерійські обстріли мирного населення, зростання кількості жертв від надзвичайних ситуацій і катастроф, також переживання за долю рідних та близьких, мають потужний психотравмуючий вплив, що призводить до різкого зростання, або загострення існуючих соматичних розладів і стресових розладів які запускають механізми виникнення та декомпенсації ССЗ. [4, 6]

Для статистичної обробки результатів використовувався системний інформаційно-аналітичний, клініко-анамнестичний та математико-статистичний аналіз.

Ключові слова: захворюваність, внутрішньо переміщена особа, війна в Україні, військова агресія Росії, статистичний аналіз, структура захворювання, «якість здоров'я», серцево-судинні захворювання, ішемічна хвороба серця, серцева недостатність, аритмії.

Результати та обговорення.

Під час медичних консультацій усім пацієнтам проводилось: збір анамнезу, анкетування, встановлення серцевої недостатності за класифікацією Стражеска та Василенка, що рекомендована до використання асоціацією кардіологів України. Стадія серцевої недостатності вказувалась у діагнозі. Також проводилось вимірювання системного артеріального тиску, визначення частоти серцевих скорочень, електрокардіографія (ЕКГ). За показаннями проводився експрес аналіз (якісний) визначення тропонінів. Статистичні показники період з 24 лютого по 19 жовтня 2022 року вказують на зростання рівня захворюваності населення України, що перебували під окупацією Росії: гіпертонічна хвороба – 38,8%; серцева недостатність – 17,1%; атеросклероз – 15,1%; ІХС – 13,8%; аритмії – 7,8%; стенокардія – 5%; [5]

Висновок. Фактори, які підвищили рівень серцево-судинних захворювань:

-Масові розстріли та інвалідизація населення України, що перебуває на тимчасово окупованих територіях призводить до критичного зростання рівня захворюваності та смертності від ССЗ, у тому числі і погіршення структури ССЗ.

-Економічна нестабільність в країні пов'язана з війною (екологічні, соціально-економічні, матеріально-побутові, психогенні, виробничі фактори).

-Міграція населення та евакуація до західних регіонів.

-Недостатність ліків, медичного персоналу та оснащення на окупованих територіях.

Перелічені фактори негативно впливають на поняття «якість життя» в деокупованих територіях. Проміжний мультидисциплінарний аналіз структури ССЗ пацієнтів на деокупованих територіях і ВПО дозволив дослідникам зробити висновок, що вказує на зростання таких нозологій: гіпертонічна хвороба, серцева недостатність, атеросклероз, аритмії, стенокардія. [6, 7]

Сьогодні існує гостра потреба впровадження та активного використання ефективних лікувально-діагностичних, профілактичних і реабілітаційних заходів, з метою запобігання порушення здоров'я пацієнтів на деокупованих територіях та ВПО.

Для зниження показників захворюваності потрібно:

1. Швидке відновлення інфраструктури на деокупованих територіях. Виключення, або зниження рівня травмуючих факторів:

- екологічних;
- соціально-економічних;
- матеріально-побутових;
- психогенних;
- виробничих.

2. Забезпечення первинної медичної допомоги пацієнтам на деокупованих територіях:

- забезпечення необхідними медикаментами пацієнтів;
- скринінгове виконання ПЛР та швидких (експрес) тестів до SARS-CoV2 у пацієнтів з ознаками ССЗ;
- виконання пульсоксиметрії під час медичного огляду усіх пацієнтів;
- забезпечення скринінгової електрокардіографії (ЕКГ);
- скринінгове визначення рівня холестерину та ліпідограми;
- використання ехокардіографії (ЕхоКГ) на вторинній ланці медичної допомоги;
- забезпечення можливості екстреної (невідкладної) допомоги з відповідним забезпеченням.

3. Забезпечення вторинної (спеціалізованої) або третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги (консультація кардіолога, кардіохірурга та забезпечення стаціонарного лікування) пацієнтам на деокупованих територіях. [5, 6, 7]

4. Надання психіатричної допомоги пацієнтів на деокупованих територіях, як фактора психо-соматичних механізмів декомпенсації ССЗ.

5. Забезпечення виконання телемедицини для консультації кардіолога пацієнтів на деокупованих територіях.

Список літератури:

1. Shanthi Mendis; Pekka Puska; Bo Norrving; World Health Organization (2011). Global Atlas on Cardiovascular Disease Prevention and Control (англ.). World Health Organization in collaboration with the World Heart Federation and the World Stroke Organization. с. 3–18. ISBN 978-92-4-156437-3.

2. GBD 2013 Mortality and Causes of Death, Collaborators (17 грудня 2014). Global, regional, and national age-sex specific all-cause and cause-specific mortality for 240 causes of death, 1990-2013: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2013.. *Lancet* (англ.) 385 (9963): 117–71. PMC 4340604. PMID 25530442. doi:10.1016/S0140-6736(14)61682-2.

3. Military Service and COPD Risk. Trupin L, Schmajuk G, Ying D, Yelin E, Blanc PD. *Chest*. 2022 Oct;162(4):792-795. doi: 10.1016/j.chest.2022.04.016. Epub 2022 Apr 22. PMID: 35469853

4. Реабілітація постраждалих в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій. Посттравматичний стресовий розлад / К. Д. Бабов [та ін.] ; за ред.: К. Д. Бабова, І. Я. Пінчука, В. В. Стеблюка. - Одеса : Поліграф, 2015. - 238 с.

5. Зборовський, О. М. Мультидисциплінарний аналіз та оцінка якості життя пацієнтів зони операції об'єднаних сил та внутрішньо переміщених осіб / О. М. Зборовський, А.Г. Петринська, В.М. Михайлик, Т.А. Мельник / Доповідь на науково-практичній конференції з міжнародною участю «Мультидисциплінарний підхід у невідкладній і відновній медицині», Київ, 27-28 травня 2021 р.

6. Pathogenesis of angina pectoris. Fuchs RM, Becker LC. *Arch Intern Med*. 1982 Sep;142(9):1685-92. PMID: 7052007 Review.

7. Arrhythmia-Induced Cardiomyopathy. Sossalla S, Vollmann D. *Dtsch Arztebl Int*. 2018 May 11;115(19):335-341. doi: 10.3238/arztebl.2018.0335. PMID: 29875055